

WAYF – Where Are You From, muliggør rollebaseret adgangskontrol

Af David Simonsen, Jacob-Steen Madsen og Søren Ærendahl Mikkelsen

Hvis du er studerende, kan du få studenterrabat. Sådan har det altid været, men på nettet er det svært at bevise, at man er studerende, for ingen tror dig, hvis man blot skal indtaste i et felt, at man er studerende. Eller professor, for den sags skyld. Spørgsmålet er, hvordan man på nettet kan bevise, hvad og hvem man er?

David Simonsen
Konsulent
Jacob-Steen Madsen
Konsulent
Søren Ærendahl Mikkelsen
Konsulent

De 3 forfattere er alle tilknyttet WAYF projektet sekretariat@wayf.dk

WAYF – Where Are You From, løser netop dette problem og gør det endda muligt for dig at genbruge dit eksisterende brugernavn og kodeord. Når man skal ind på en hjemmeside, som benytter WAYF-login, vil man fremover blive spurgt 'hvor kommer du fra?' Herefter vælger man den relevante institution og logger ind med det brugernavn og kodeord, man bruger til dagligt – og får derpå adgang til hjemmesiden. Hjemmesiden behøver ikke at have nogen relation til den institution, man er logget ind via. Institutionen garanterer blot for personen, at personen er registreret på denne institution og har et godkendt login.

WAYF forbinder altså institutioner og web-tjenester, så man kan genbruge de oplysninger (navn, titel, rolle mv.), som allerede findes på institutionerne. WAYF finansieres af Kulturministeriet, Undervisningsministeriet og Videnskabsministeriet og forbinder allerede næsten 200.000 elektroniske bruger-identiteter med forskellige administrative og faglige webtjenester.

WAYF henvender sig primært til brugere og institutioner tilhørende den danske uddannelsessektor, samt tjenester som henvender sig til denne sektor.

Formålet med WAYF

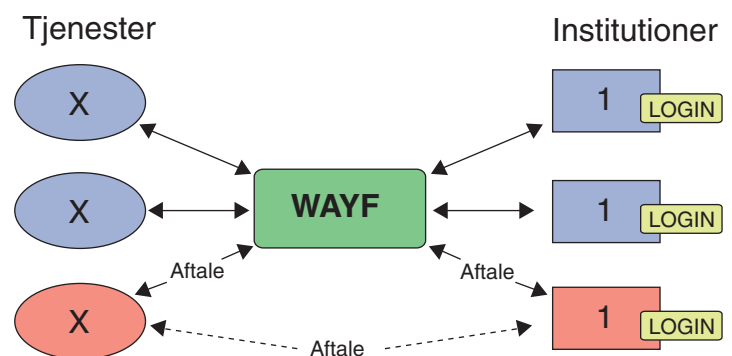
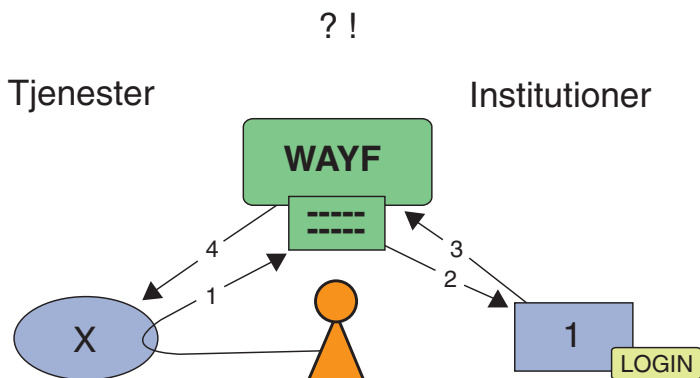
Formålet med WAYF er simpelt: at give brugerne flere og bedre tjenester og omvendt: at tjenesterne kan få flere brugere.

1. Gå ind på den webtjeneste, du vil benytte. Tryk på WAYF login.
2. Herfra bliver du vist videre til WAYF, hvor du skal angive, hvilken institution du kommer fra.
3. Hvis du ikke i forvejen er logget ind på din institution, bliver du sendt til dens login-side.
4. Efter du er logget ind, viser WAYF hvilke oplysninger, der vil blive sendt til webtjenesten. Hvis du kan acceptere det, skal du give dit samtykke. Du kan lade WAYF huske samtykket til næste gang.
5. Hvis webtjenesten godkender dig på baggrund af de udleverede oplysninger, får du adgang til tjenesten.

En forbindelse er nok

WAYF-princippet er enkelt: "Hver institution opretter en teknisk forbindelse til WAYF. Det samme gælder tjenesterne". På den måde mødes man i porten hos WAYF. WAYF sikrer, at der kun overføres relevante brugeroplysninger fra institutionerne til tjenesterne og WAYF sikrer at den enkelte bruger giver tilladelse (samtykke) til at overføre oplysningerne. På den måde sikrer WAYF, at ingen bliver overrasket over hvilke personoplysninger, der sendes til de hjemmesider, som kræver login.

Institutionerne får altså via denne ene forbindelse adgang til mange tjenester. Institutionerne skal for at blive tilsluttet leve op til en række krav til administrationen og opdateringen af brugeroplysningerne. Det betyder, tjenesterne kan stole på at oplysninger, som modtages fra WAYF, er korrekte.

Det er en simpel måde at få adgang til mange kunder på, idet alle institutioner som udgangspunkt giver deres brugere adgang til alle tjenester. Det er muligt for institutionerne at 'frakoble' tjenester. Det betyder, at en institution kan sikre, at der ikke bliver overført oplysninger til en given tjeneste.

Tjenesterne kan ligeledes nøjes med en enkelt forbindelse for at modtage data fra de tilsluttede institutioner. Det er en simpel måde at få adgang til mange kunder på, idet alle institutioner som udgangspunkt giver deres brugere adgang til alle tjenester. Det er muligt for institutionerne at 'frakoble' tjenester. Det betyder, at en institution kan sikre, at der ikke bliver overført oplysninger til en given tjeneste.

Brugeren logger ind 'derhjemme' og godkender alle overførsler

I stedet for at logge ind (og oprette en 'brugerkonto' eller 'profil') på den hjemmeside, man besøger, skal brugerne nu i stedet for logge ind hos hjemmestitutionen, som de kender i forvejen og stoler på.

WAYF får ved login overført en række oplysninger om personen. Kun de aftalte og relevante data overføres fra WAYF til tjenesten – og kun med tilladelse fra brugeren. WAYF lagrer ikke personoplysninger centralt. WAYF har ingen indflydelse på, om en bruger har adgang til en tjeneste – det afgøres suverænt af tjenesten. Det kan jo tænkes, at man ikke har rettigheder til at bruge tjenesten, men prøver at få adgang alligevel.

Oplysningerne, der kan overføres, er eksempelvis institutionsnavn, status (studerende/ansat mv.) og et personligt anonymt ID, som kan genereres for en given bruger, hver gang tjenesten besøges. Det anonyme ID gør, at tjenesten kan være sikker på, at det er den samme bruger, som sidste gang uden at vide, hvem brugeren er. Dette er ofte nok til at lukke brugeren ind.

Relevante tjenester tilsluttes

For at blive tilsluttet WAYF som tjenestudbyder, skal tjenesten have relevans for brugerne. For at brugerne ved, hvad de overførte oplysninger bruges til, beskrives tjenestens formål med få, præcise ord, som præsenteres, når brugeren skal godkende (give samtykke til) dataoverførslen fra institutionen til tjenesten.

Det kan ikke på forhånd siges, hvilke oplysninger en tjeneste vil få overført. WAYF arbejder ud fra det lovfæstede princip om, at der kun overføres et minimum af personoplysninger til tjenesterne. Hver tjeneste har sit eget 'filter', som angiver, hvor mange oplysninger der overføres om hver enkelt bruger. Filtret er ens uanset, hvilken institution brugeren kommer fra.

Forlag og andre bibliotekstjenester tilsluttes nu WAYF

I løbet af 2009 vil flere store forlag som Elsevier (Science Direct), MetaPress og andre blive tilsluttet WAYF. DEFF støtter arbejdet med omlægningen af bibliotekssystemerne, så artikler fremover kan tilgås uden registrering af IP-adresser og de deraf følgende problemer. Også 'Base13' systemet WAYF'iceres i første halvår af 2009 – hvorved professionshøjskolerne og andre får løst mange af de nuværende problemer med fjernadgang til artikelbaserne. 2009 er også året, hvor de nordiske lande begynder at dele ressourcer på tværs – det sker ved hjælp af 'Kalmar Unionen', som er navnet på samarbejdet om elektroniske identiteter. Den første tjeneste, som udbydes til institutionerne i Kalmar Unionen, er såmænd en bibliotekstjeneste: Asienportalen hos Nordisk Institut for Asien Studier, NIAS, der netop er blevet tilsluttet WAYF.

Læs mere på www.WAYF.dk. Her vil du blandt andet kunne se, hvilke institutioner og tjenester der i dag er tilsluttet WAYF.

I løbet af 2009 vil flere store forlag som Elsevier (Science Direct), MetaPress og andre blive tilsluttet WAYF. DEFF støtter arbejdet med omlægningen af bibliotekssystemerne, så artikler fremover kan tilgås uden registrering af IP-adresser og de deraf følgende problemer.